Lietas Nr. C30847916
Lietas arhīva Nr. C-3340-17/23

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

**Rīgā** **2017. gada 17. maijā**

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā : tiesnese S. Meliņa
ar sekretāri A. Deksni,
piedaloties prasītājas pārstāvei advokātei D. Nāckalnai un atbildētājam /pers. A/
2017. gada 2. maijā atklātā tiesas sēdē Abrenes ielā 3, Rīgā izskatīja civillietu maksātnespējīgās garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „ENERĢĒTIĶIS" prasībā pret /pers. A/ par vienošanās atzīšanu par spēkā neesošu, īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu un parāda piedziņu un

**konstatēja:**

2016.gada 22.novembrī Maksātnespējīgās garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "Enerģētiķis" administrators Elīna Evere cēlusi tiesā prasību pret atbildētāju /pers. A/ par darījuma atzīšanu par spēkā neesošu ( īpašuma prasību) un zemes nomas maksas parāda piedziņu EUR 275,33 apmērā.

Prasībā norādīts, ka ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 19.septembra spriedumu pasludināts prasītāja maksātnespējas process, par prasītāja administratoru iecelta Elīna Evere.

Prasītāja vienīgais atzītais kreditors ir akciju sabiedrība "Latzemes nekustamie īpašumi" (iepriekšējais nosaukums akciju sabiedrība "Reversed"), kura prasījums pamatots ar Rīgas apgabaltiesas 2013.gada 30.septembra spriedumu lietā nr.C30615909 par naudas līdzekļu EUR 23744,15 apmērā piedziņu. Prasījums līdz pat šim brīdim nav segts.

Izvērtējot prasītāja slēgtos darījumus, administratore konstatēja, ka ar prasītāja biedru kopsapulces lēmumu sadalītas prasītājam piederošās garāžas starp tās biedriem, t.i. manta atsavināta bez atlīdzības, t.sk. atbildētājam, tādejādi samazinot prasītāja aktīvus no kuriem sedzami kreditoru prasījumi.

Ar sabiedrības aktīvu bezatlīdzības nodalīšanu biedriem, nerēķinoties ar kreditoru likumīgajām interesēm tika nodarīti zaudējumi prasītājam nodalītās mantas vērtības apmērā.

Atbildētājs kā prasītāja biedrs, t.i. saistītā persona un Maksātnespējas likuma 72.panta izpratnē ieinteresētā persona, nevarēja nezināt par zaudējumu nodarīšanu.

Atbildētāja prettiesiskā rīcība – pamatojoties uz prettiesisku darījumu, pretēji prasītāja un tās kreditora interesēm, bez atlīdzības /pers. A/ īpašumā ieguvis prasītāja mantas daļu. Atbildētāja prettiesiskās rīcības rezultātā prasītājs nespēj segt kreditora prasījumu, kas pamatots ar tiesas spriedumu lietā nr.C30615909. Prasītājam nodarīti zaudējumi atbildētājam atsavinātās un atbildētājas tālāk atsavinātās mantas vērtības apmērā.

Līdz ar to pastāv Maksātnespējas likuma 97.pantā 96.panta otrajā daļā norādītie darījumu apstrīdēšanas priekšnoteikumi, un vienošanās par 160/13798 domājamās daļas nodalīšanu /pers. A/ īpašumā ir atzīstama par spēkā neesošu, aizstājot zemesgrāmatu nodalījumā ierakstus par īpašnieku un īpašuma tiesību pamatu.

Ar Rīgas apgabaltiesas 2013.gada 30.septembra spriedumu lietā nr.C30615909 no prasītāja par labu akciju sabiedrībai "Latzemes nekustamie īpašumi" piedzīti naudas līdzekļi EUR 23744,15 apmērā, ko veido: zemes nomas maksas parāds un pievienotās vērtības nodoklis par laiku no 2008.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 1.aprīlim – EUR 3787,36 apmērā; nekustamā īpašuma nodokļa kompensācijas parāds par laiku no 2009.gada 1.aprīļa līdz 2011.gada 1.septembrim – EUR 2829,95 apmērā; zemes nomas maksas parāds par laiku no 2009.gada 1.aprīļa līdz 2011.gada 1.septembrim – EUR 13994,47 apmērā; pievienotās vērtības nodokļa parāds – EUR 2951,32 apmērā un tiesas izdevumi EUR 181,05 apmērā.

Ņemot vērā, ka atbildētāja kā prasītāja biedra lietošanā bija konkrēta garāža, prasītājam ir prasījuma tiesības pret biedru par ar tiesas spriedumu piedzītā parāda kā lietošanā nodotas lietas uzturēšanas izdevumu segšanu proporcionāli tā lietošanā esošās garāžas domājamo daļu apmēram, t.i. pret atbildētāju EUR 275,33 apmērā. Tā kā nav pieļaujama svešas lietas bezmaksas lietošana atbildētājam kā faktiskajam garāžas lietotājam ir jāsedz ar tiesas spriedumu no prasītāja piedzīti izdevumi.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1047., 1055., 1057., 1770., 1773., 1775., 1779., 1789., 1927., 2307.pantu, Maksātnespējas likuma (redakcijā, kas bija spēkā 2010.gada 26.jūlijā) 65.panta 6., 8.punktu, 72.pantu, 96.panta otro daļu, 97.pantu.

**2017. gada 20. janvārī tiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi**, kur norāda, ka prasību neatzīst. Atbildētāja norāda, ka katrs kooperatīva biedrs celtniecības stadijas laikā iemaksāja 1760 rubļus un piedalījās celtniecībā ar 120 nostrādātām stundām.

1999.gada 28.oktobrī ar prasītāja biedru kopsapulces lēmumu nr.1 tika nolemts nodot privātīpašumā garāžas kompleksa individuālos boksus kooperatīvās sabiedrības biedriem, pamatojoties uz ko 2011. gada 14. janvārī tika noslēgta Vienošanās nr. 28. Vērš uzmanību, ka prasītāja prasība par darījuma atzīšanu par spēkā neesošu saskaņā ar Maksātnespējas likuma 96. un 97. pantu iesniegta pēc 3. gadu un 7. mēnešu notecējuma.

Kooperatīvās sabiedrības biedrs neatbild par kooperatīvās sabiedrības saistībām, tomēr respektē prasītāja apsvērumus par kolektīvo atbildību parādu dzēšanā. Norāda, ka ir godprātīgi maksājis kooperatīva biedra naudas, kuru daļa bija paredzēta zemes nodokļa apmaksai, kas periodā no 2007. līdz 2013. gadam sastāda EUR 950,00 un pilnībā sedz pieprasīto summu.

2017. gada 10. aprīlī tiesā iesniegti prasības lūguma daļas precizējumi, kur prasītājs lūdz atzīt prasītāja īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu.

Prasītāja pārstāve tiesas sēdē prasību uzturēja un iesniedza rakstveida paskaidrojumus.

Atbildētājs tiesas sēdē prasību neatzina.

Noklausoties pušu paskaidrojumus un pārbaudot lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļā par parāda piedziņu, bet pārējā daļā noraidāma, vadoties no sekojošiem

**motīviem.**

Lietā nodibināts, ka saskaņā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 19.septembra spriedumu lietā nr.C30537914 pasludināts prasītāja maksātnespējas process un par prasītāja administratoru iecelta administratore Elīna Evere.

Kā redzams no lietas materiāliem 2011.gada 24.janvārī starp prasītāju un atbildētāju noslēgta vienošanās nr. 28 saskaņā ar kuru prasītājs no sev piederošā nekustamā īpašuma /adrese A/, kas reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā nr./numurs A/pamatojoties uz 1999.gada 29.marta aktu par ēku pieņemšanu ekspluatācijā, apzīmējums kadastrā /numurs/, garāžu bokss nr.74, atbilstoši prasītāja biedru 2011.gada 19.janvāra kopsapulces lēmumam, nodala 160/13798 domājamās daļas atbildētājas īpašumā ( lpp.62).

/pers. A/ īpašuma tiesības nostiprinātas zemesgrāmatā 2011. gada 6. aprīlī ( lpp. 63).

Saskaņā ar 1999.gada 28.oktobra prasītāja biedru kopsapulces lēmumu nr.1 nolemts nodot privātīpašumā garāžas kompleksa individuālos boksus prasītāja biedriem, kuri veikuši visa veida prasītāja noteiktos maksājumus un ir nomaksājuši biedra naudu līdz 2000.gada 1.martam ( lpp. 61).

Prasītāja administratore prasījumu par 2011.gada 24.janvārī noslēgtās vienošanās nr. 28 apstrīdēšanu cēlusi, pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 96., 97.pantu un Civillikuma 1927.pantu.

Maksātnespējas likuma 97.panta pirmā daļa nosaka, ka administratoram ir pienākums izvērtēt un celt tiesā prasību par parādnieka dāvinātās mantas vai tās daļas atdošanu atbilstoši Civillikuma 1927.panta noteikumiem, t.i. manta atzīstama par dāvinātu tikai tiktāl, ciktāl no tās atvilkti dāvinātāja parādi; tajā gadījumā, kad dāvinātājs nespēj samaksāt parādus, kuri viņam bijuši dāvināšanas laikā, ne vien viņa kreditori var prasīt sev apmierinājumu no viņa dāvanas, bet arī viņš pats var prasīt no apdāvinātā, lai no viņa dāvinātās mantas dod atpakaļ šo parādu samaksai vajadzīgo daļu.

Saskaņā ar 2007.gada 12.septembra Augstākās tiesas Senāta spriedumu lietā nr.SKC-590 atzīts, ka Civillikuma 1927.pantā lietotais jēdziens „prasīt apmierinājumu no dāvanas" tulkojams kā piedziņas vēršanu uz atdāvināto mantu.

Taču prasītājs, uzskatot, ka 2011.gada 24.janvārī noslēgtā vienošanās nr. 28 ir bezatlīdzības līgums – dāvinājuma līgums, nav cēlis prasību par piedziņas vēršanu uz atdāvināto mantu attiecīgā prasītāja kā kreditora prasījuma apmērā.

Tiesa atzīst, ka prasītāja prasība par 2011.gada 24.janvārī noslēgtā vienošanās nr. 28 apstrīdēšanu – atzīšanu par spēkā neesošu, pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 97.pantu un Civillikuma 1927.pantu ir nepamatota, jo attiecīgās normas paredz dāvinātās mantas vai tās daļas atdošanu parādu samaksai nevis darījuma atzīšanu par spēkā neesošu. Bez tam, Maksātnespējas likuma 97.panta trešā daļa nosaka, ka šīs panta normas piemērojamas attiecībā uz darījumiem, kas noslēgti triju gadu laikā pirms parādnieka maksātnespējas procesa pasludināšanas.

Darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem regulē Maksātnespējas likuma 96.pants, kuru var piemērot tikai attiecībā uz darījumiem, kas noslēgti triju gadu laikā pirms juridiskās personas maksātnespējas pasludināšanas dienas.

Ņemot vērā, ka prasītāja maksātnespēja pasludināta 2014.gada 19.septembrī, tiesa atzīst, ka attiecībā uz 2011.gada 24.janvārī noslēgto vienošanos nr. 28 ar atbildētāju ir iestājies prasības celšanas noilgums, kas noteikts Maksātnespējas likuma 96.panta pirmās daļas 2.punktā.

Tiesa atzīst par nepamatotu prasītāja pausto viedokli, ka attiecībā uz bezatlīdzības darījuma apstrīdēšanu ir piemērojams Civillikuma 1895.pantā noteiktais noilguma termiņš 10 gadi.

Civillikuma 1895.pantā noteikts, ka šis noilguma termiņš piemērojams visām saistībām, kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi.

Tiesa atzīst, ka attiecībā uz prasītāja apstrīdēto saistību speciālajā likumā - Maksātnespējas likuma 96.panta pirmās daļas 2.punktā un 97.panta trešajā daļā, ir noteikti īsāki noilguma termiņi, kas šajā gadījumā arī ir piemērojami.

Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka prasītāja prasība daļā par 2011.gada 24.janvāra ar atbildētāju noslēgtās vienošanās Nr. 28 atzīšanu par spēkā neesošu un no šī prasījuma izrietošais prasījums par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu ir noraidāms kā nepamatots.

Lietā nav strīda, ka līdz atbildētāja īpašuma tiesību uz nekustamo īpašumu garāžu nr.46, /adrese/ reģistrācijai zemesgrāmatā 2011.gada 6. aprīlī, atbildētāja lietošanā minētā garāža atradās, pamatojoties uz 1999.gada 28.oktobra prasītāja biedru kopsapulces lēmumu nr.1.

Lietā nav strīda, ka atbildētāja īpašumā esošās garāžas nr. 46 platība ir 16,00 $m^2$, kas sastāda 160/13798 domājamās daļas no nekustamā īpašuma būves /adrese/.

Kā izriet no Rīgas apgabaltiesas 2013.gada 30.septembra sprieduma lietā nr.C30615909, par 3047 $m^2$ zemes gabala /adrese/, nomu prasītājam par laika posmu no 2008.gada 01.01. līdz 2011.gada 01.09. noteikta nomas maksa un akciju sabiedrības "Reversed" labā piedzīts zemes nomas maksas parāds.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja zemes nomas maksas parādu par zemes nomu, kas nepieciešama atbildētāja lietošanā nodotās garāžas uzturēšanai un apsaimniekošanai par laiku no 2008.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 1.septembrim EUR 275,33 apmērā, pamatojoties uz Civillikuma 2307.pantu, kas nosaka pilnvarotāja pienākumus, norādot, ka pēc analoģijas piemērojams arī likuma regulējums, kāds noteikts attiecībā uz daudzdzīvokļu māju dzīvokļu īpašnieku pienākumiem.

Kā izriet no Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma nr./numurs A/īpašuma tiesības uz garāžu nr. 46, /adrese/, laikā par kuru ir izveidojies zemes nomas maksas parāds, bija reģistrētas uz prasītāja vārda ( lpp. 25-31).

Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka nav pamata uzskatīt, ka starp prasītāju kā garāžas īpašnieku un atbildētāju kā tās tiesīgo lietotāju pastāvētu no pilnvarojuma līguma izrietošas tiesiskās attiecības, kuru ietvaros atbildētājs būtu devis pilnvarojumu prasītājam slēgt vienošanos par zemes nomas maksas samaksu ar zemes, uz kuras atrodas attiecīgā garāža, īpašnieku. Līdz ar to atzīstams, ka nav pamata piemērot analoģiju ar regulējumu kāds noteikts attiecībā uz daudzdzīvokļu māju dzīvokļu īpašniekiem un šo māju pārvaldniekiem.

Vienlaicīgi tiesa ņem vērā Civilprocesa likuma 192.panta nosacījumus, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas un Civilprocesa likuma 93.pantu, kas paredz, ka katrai pusei ir jāpierāda tikai faktiskie apstākļi, uzskatot, ka pusēm nav jāpierāda, ka zināms tiesību normu kopums tiešām pastāv un ir piemērojams, t.i. tiesai pašai jāpiemēro konkrētam gadījumam atbilstošie likumi, t.sk., ja puses uz tiem nav atsaukušās vai atsaukušās nepareizi.

Civillikuma 927.pants nosaka, ka īpašums ir pilnīgas varas tiesības par lietu, t.i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus; 1036.pants nosaka, ka īpašums dod īpašniekam vienam pašam pilnīgas varas tiesību ar lietu.

Lietā nav strīda, ka prasītājs strīdus perioda laikā no 2008.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 1.septembrim bija nodevis atbildētāja lietošanā garāžu nr. 46, /adrese/, tāpēc tiesa atzīst, ka atbildētājam kā faktiskajam nekustamā īpašuma (garāžas) lietotājam ir pienākums atlīdzināt prasītājam izdevumus, kas tam radušies saistībā ar šīs garāžas uzturēšanu un lietošanu, jo likums neparedz svešas lietas bezmaksas lietošanu, nesedzot ar tās uzturēšanu saistītos izdevumus, kas radušies lietas īpašniekam.

Atbildētājs norādījis, ka ir veicis biedra naudas maksājumus prasītājam, un šo faktu apstiprina lietā esošais konta pārskats un kvīts, no kā redzams, ka atbildētājs no 2007. gada līdz 13.08.2013 veicis maksājumus LVL 667,81 jeb EUR 950,21 apmērā (lpp. 64).

Kooperatīvo sabiedrību likuma 1.panta 1.punkts nosaka, ka biedra nauda ir kooperatīvās sabiedrības biedra naudas iemaksa sabiedrības uzturēšanas un kopējo izdevumu segšanai.

Prasītājs ir norādījis, ka garāžu kooperatīvā sabiedrība "Enerģētiķis" nav norēķinājusies ar sabiedrības kreditoru AS "Latzemes nekustamie īpašumi" un tas, ka prasījums nav segts, prasītājam nav jāpierāda, kā negatīvs fakts.

Pretēji Civilprocesa likuma 93. panta 1. daļai, lietā nav iesniegti pierādījumi par pretējo un, konkrēti, to, ka atbildētāja veiktās biedra naudas maksājums aptver arī izdevumus, kas saistīti ar atbildētājam lietošanā nodotās garāžas uzturēšanai nepieciešamā zemes gabala nomu.

Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka no atbildētāja kā garāžas nr. 46, /adrese/ faktiskā lietotāja prasītāja labā piedzenams zemes nomas maksas parāds EUR 275, 33 apmērā par laiku no 2008.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 1.septembrim, ko prasītājs aprēķinājis atbilstoši atbildētājas lietošanā nodotās garāžas platībai pamatojoties uz Rīgas apgabaltiesas 2013.gada 30.septembra spriedumu lietā nr.C30615909.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 35., 42.panta pirmo daļu, ņemot vērā, ka no tiesas izdevumu samaksas prasītājs atbrīvots, atbilstoši Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punktu, no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi, t.i. valsts nodeva par apmierināto prasījuma mantisko daļu EUR 71,14 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi un uz prasības celšanas brīdi bija EUR 4,70.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic tiesai pienākumu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru.

Izpildot iepriekšminētajā tiesību normā tiesai noteikto pienākumu un ievērojot prasītājas lūgumu, tiesa nosaka, ka prasītājai ir tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus - 6 % gadā no piedzītās pamatparāda summas, kuru apmēru (procentu) tiesa noteica, ievērojot Civillikuma 1765.panta noteikumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.$^1$pantu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma daļā par piedziņu labprātīgai izpildei – 10 dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Pamatojoties uz minēto un vadoties no Maksātnespējas likuma 96.panta, Civillikuma 2124., 2141.panta un

Civilprocesa likuma 8., 42., 97., 192., 193., 195 204.[1] panta tiesa

**nosprieda:**

**Prasību apmierināt daļēji.**

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/ par labu maksātnespējīgajai garāžu īpašnieku kooperatīvajai sabiedrībai „ENERĢĒTIĶIS", reģ. Nr. 50103106771 zemes nomas maksas parādu EUR 275,33, nosakot atbildētājam sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu termiņu pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Naudas summa iemaksājama norēķinu kontā Nr. LV11PARX0000577301018 AS "Citadele banka".

Noteikt prasītāja tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/ likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/ par labu valstij tiesas izdevumus- valsts nodevu EUR 71,14, samaksu veicot: Saņēmējs- Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, un iesniedzot tiesā dokumentu, kas apliecina valsts nodevas samaksu, sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 apmērā, samaksu veicot: saņēmējs Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, klasifikācijas kods 21499, iesniedzot tiesā dokumentu, kas apliecina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

**Noraidīt** maksātnespējīgās garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „ENERĢĒTIĶIS" prasību pret /pers. A/ daļā par vienošanās atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 ( divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

*Par pilna sprieduma sastādīšanas dienu noteikts 2017. gada 5. jūnijs.*

Tiesnese S. Meliņa